

Taloussuunnitelman 2025 - 2028 lähetekeskustelu, ryhmäpuheenvuorot 20.5.2024

VD/3752/02.01.00.00/2024

Vantaan kaupungin taloussuunnitelman 2025–2028 lähetekeskustelun aikana kuultiin seuraavat ryhmäpuheenvuorot:

Sakari Rokkanen Kokoomuksen valtuustoryhmä
Minna Räsänen Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Niilo Kärki Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Maija Rautavaara Vihreä valtuustoryhmä
Antero Eerola Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
Eeva Tikkanen Keskustan valtuustoryhmä
Jouko Jääskeläinen Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä
Nina Nummela Liike Nyt valtuustoryhmä
Stefan Åstrand Ruotsalaisen Kansanpuolueen valtuustoryhmä

Kokoomuksen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Sakari Rokkanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja vantaalaiset, Vuodet eivät ole veljeksiä keskenään. Olemme tänään juuri hyväksyneet valtuustossa viime vuoden tilinpäätöksen, jonka tulos oli noin 50 miljoonaa euroa positiivinen. Valitettavasti positiivisten tulosten putki on ennusteiden mukaan katkeamassa. Sekä tänä että ensi vuonna tuloksen ennakoidaan olevan vuosittain noin 50 miljoonaa pakkasella.

Heikko suhdannetilanne näkyy myös Vantaalla työttömyyden kasvuna ja verotulojen laskuna. Erityisesti rakennusalan ahdinko iskee monella tapaa Vantaalle. Kaupungin tulopuolelle lovea lyövät sekä romahtaneet maanmyynti- ja maankäyttösopimustulot että rakentamisesta kertyvien kunnallis- ja yhteisöverotulojen lasku. Pitkittyessään rakentamisen taantuma syö myös tulevan kasvun edellytyksiä vantaalaisilta yrityksiltä, jos pula asunnoista vaikeuttaa uuden työvoiman rekrytointia.

Arvoisa puheenjohtaja, olemme rakentamisen tilanteesta todella huolissamme. Mielestämme Vantaa ei ole riittävän nopeasti reagoinut muuttuneeseen tilanteeseen. Kokoomuksen valtuustoryhmä jätti aiemmin keväällä valtuustoaloitteen siitä, että kaupunki laatisi ja toteuttaisi pikaisesti toimenpideohjelman asuntorakentamisen edistämiseksi Vantaalla. Aloitteeseen yhtyivät myös RKP:n, KD:n, Keskustan ja Liike NYT:n valtuustoryhmät.

Vantaa voi esimerkiksi kaavoituksen, tontinluovutuksen ja luvituksen kautta edistää asuntorakentamisen edellytyksiä. Esimerkiksi Helsinki on linjannut jo helmikuussa omista määräaikaista toimenpiteistä asuntorakentamisen edistämiseksi muuttuneessa toimintaympäristössä. Vantaankin tulisi myöntää Helsingin tavoin joustoja sellaisiin tontinluovutusten, maankäyttösopimusten ja kaavojen asettamiin ehtoihin, jotka edistäisivät hankkeiden toteutumista.

Kokoomus varoitteli myös viime syksynä, että Vantaa kiristi kerrostaloasuntojen pinta-alojen sääntelyä huonoimmassa mahdollisessa suhdannetilanteessa. Päätös tulisi arvioida uudelleen muuttuneessa tilanteessa.

Arvoisa puheenjohtaja, vaikka ennusteet Vantaan tämän ja ensi vuoden talouskehityksestä ovat heikentyneet merkittävästi, Vantaa pitää kiinni tärkeimpien palveluidensa laadusta myös jatkossa – varhaiskasvatukseen, perusopetukseen ja toiselle asteelle on tarkoitus lisätä yli 200 uutta vakanssia vastaamaan kasvaneeseen palveluiden kysyntään. Myös kaupunkikulttuurin puolella jatketaan lasten- ja nuorten hyvinvointia tukevien palveluiden vahvistamista.

Kokoomus tukee kaupunginjohtajan näkemystä siitä, että tulevan budjetin laadinnassa menokasvun hillintä on keskeinen painopiste. Tämän rinnalla pidämme ehdottoman tärkeänä sitä, että Vantaa panostaa uudella otteella myös kaupungin tulopuolen kasvattamiseen. Työkalut ja mahdollisuudet tähän paranevat ensi vuoden alusta, kun sekä työllisyys että kotoutumispalveluissa järjestämisvastuu ja rahoitus siirtyvät valtiolta kunnille.

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kehittämisen ohella Kokoomus toivoo Vantaalta huomattavasti vahvempaa otetta elinkeinopolitiikassa. Vantaalla on monia vahvuuksia menestyvän yritystoiminnan edellytysten näkökulmasta, kuten esimerkiksi kansainvälinen lentokenttä ja hyvät logistiset yhteydet, mutta näistäkään vahvuuksista ei saada täyttä potentiaalia irti ilman aktiivista elinkeinopolitiikkaa.

Häviämme yhteisöverotuloissa Helsingin ja Espoon ohella myös esimerkiksi Turulle ja Tampereelle. Kaupunginhallituksen alle kaavailun uuden työllisyys- ja elinvoimajaoston yksi tärkeimmistä tehtävistä tuleekin olla tämän kehityksen kääntäminen. Vantaa voi esimerkiksi uudistamalla ja vauhdittamalla strategista yrityskaavoitustaan nousta Helsingin seudun ja koko Suomen houkuttelevimmaksi kaupungiksi yrityksille.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä **Minna Räsänen, valtuustoryhmän puheenjohtaja, SDP**

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut

Olemme kevään aikana valmistautuneet taloussuunnitelman tekoon huolellisesti, kuunnellen kaupunkilaisia, arvioiden heidän tarpeitaan. Nyt käsissämme oleva kehys on tasapainoinen ja osaltaan heijastaa jo nyt meidän poliittisten päättäjien ja vantaalaisten toiveita ja tarpeita. Tämä on hyvä pohja, josta voi lähteä liikkeelle.

Kaupunginjohtajamme on todennut, että kehys on tiukka. Talous sakkaa. Rakentaminen on hyytynyt. Verotulot ovat vähentyneet ja monet vantaalaiset kamppailevat työttömyyden ja toimeentulon haasteiden parissa.

Me sosialidemokraatit olemme sitoutuneet kehittämään Vantaata taloudellisesti kestävällä ja viisaalla tavalla. Velkamäärämme on pidettävä kurissa, mutta emme tee sitä asukkaiden hyvinvoinnin kustannuksella, palveluista jatkuvasti nipistämällä. Me emme hyväksy päätöksiä, jotka lisäävät vantaalaisten ahdinkoa. Päinvastoin.

Vallalla oleva maan oikeistohallitus on osoittanut toimillaan, kuinka helppoa on leikata ihmisten toimeentuloa, koulutusta ja sosiaaliturvaa. Kuinka helppoa on huolehtia rikkaiden rikastumisen edellytyksistä samalla, kun vähempiosaiset jätetään oman onnensa nojaa. Tämä kehityksen tie ei saa olla Vantaan tie.

Me vantaalaiset sosialidemokraatit emme tätä hyväksy ja sanomme tälle kehitykselle ei. Me pidämme jokaisesta vantaalaisesta huolta tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti.

Vaikka talousnäköymät ovatkin nyt sumuisat, meille on tärkeää löytää tulevaisuuden ratkaisuja, joilla vantaalaisten osaamistaso, työllisyys ja hyvinvointi paranee. Haluamme tuoda iloa ja tyytyväisyyttä asukkaiden elämään, turvallisuutta ja viihtyvyyttä asukkaiden Vantaaseen.

Hyvät valtuutetut

Viime vuonna tässä samaisessa tilanteessa muistutin, että on helpompi kasvattaa ehjiä lapsia kuin korjata rikkiäisiä aikuisia. Ja tähän tähtäämme edelleen. Me haluamme kohdistaa katseemme vantaalaisiin nuoriin. Vantaalaisiin lapsiperheisiin ja vantaalaisiin kouluihin.

Olemme seuranneet, kuinka oppimistulokset heikkenevät, koulujen ongelmat kasaantuvat ja lasten ja nuorten mielenterveysongelmat lisääntyvät. Koulujen arjen sujumista on parannettava.

Me sosialidemokraatit olemme vuosia puolustaneet sitä, että vantaalaisissa kouluissa pitää olla parempaa kouluruokaa. Haluamme kehittää kouluruoan laatua ja kouluruokakulttuuria. Me näemme,

että tällä on yhteys oppimistuloksiin, perheiden hyvinvointiin, lasten ja nuorten arjen parantamiseen.

Siksi arvoisat valtuutetut, me sosialidemokraatit olemme pettyneitä siihen, ettei kehys edelleenkään ota huomioon kouluruoan parannustarpeita. Olimme odottaneet, että painotukset kouluruokaan olisivat olleet meille jo tässä vaiheessa näkyvissä. Näin ei ole. Tämä on surullista.

Tämä epäkohta vaatii korjausta ja tältä osin me näemme, että ensi vuoden ja tulevien vuosien taloussuunnitelmaan on saatava kehitystä - vantaalaisissa kouluissa nälkäisten vatsat eivät täyty ja tämä on muutettava.

Hyvät valtuutetut

Ensi vuonna työllisyys- ja elinvoimapalvelut siirtyvät valtiolta kunnille. Meidän on onnistuttava tässä siirrossa, parannettava työttömien työnhakijoiden neuvontaa ja palveluita. Työttömyys on saatava laskuun, ja jokaisella vantaalaisella on löydettävä työtä. Tarvitsemme yksilöiden tarpeet huomioon ottavaa ja tehokasta työllisyyspalvelua. Työllisyys-, koulutus ja kaupungin elinvoimapalveluiden yhteistyötä on kehitettävä määrätietoisesti, jotta luomme työttömille töitä, yrityksille osaavaa työvoimaa ja toimintaedellytyksiä sekä luomme onnistuneita kotoutumisen polkuja Vantaalle.

Hyvät valtuutetut

Tähän loppuun haluan vielä korostaa: talouden tiukassa tilanteessa hankintoja ja investointeja on tehtävä tarkasti ja huolellisesti. Hutilointiin ja virheisiin ei ole varaa. Me sosialidemokraatit edellytämme, että Vantaa panostaa entistä parempiin hankintoihin, reiluun ja onnistuneeseen kilpailutukseen ja tehokkaaseen valvontaan. Kaupungin oman sisäisen tarkastuksen resursseista on huolehdittava. On tärkeää, että ongelmiin voidaan puuttua ennakoiden, ehkäisten harmaata taloutta sekä korruption vaaraa ja ilman uhkaa työntekijöiden oikeuksien polkemisesta. Vastuullisesti ja oikein tehdyt hankinnat luovat palveluiden sujuvuutta, palvelu- ja hankintaketjujen eheyttä ja lopulta parempia palveluita asukkaille.

Hyvät valtuutetut, hyvät vantaalaiset

me sosialidemokraatit haluamme, että Vantaa tarjoaa asukkailleen sosiaalisesti eheän kaupungin, jossa on hyvä elää, tehdä töitä, yrittää ja käydä koulua. Näistä periaatteista me pidämme kiinni, ja näitä periaatteita me edistämme väsymättä. Yhdessä voimme rakentaa paremman tulevaisuuden kaikille Vantaan asukkaille, se on meidän tavoitteemme, koska olemme vantaalaisten puolella.

Kiitos!

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Niilo Kärki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat!

Viime viikolla kuulumme, ettei kaupungin taloudessa ole juurikaan pelivaraa ensi vuoden talousarviota ja tulevia tts-vuosia ajatellen. Tiukka talous ja sen perustelut ovat uskottavia. Merkittävimmät lisäykset ovat jo alustavassa luonnoksessa.

Tärkein yksittäinen asia on varmasti TE uudistus.

215 vakanssia siirtyy valtiolta TE2024-uudistuksen työllisyyden ja kotoutumisen palveluihin liittyen.

Tikkurilan osaamiskampusalueen kehittäminen jatkuu. Se on tärkeä Vantaan kehittämislle ja kehittymislle.

Tärkein uusien vakanssien lisäys kohdistuu perusopetukseen, varhaiskasvatukseen ja toiselle asteelle; yhteensä 237 vakanssia.

Kouluvalmentajien määrää lisätään 20:een (vl 7-9). Saatujen kokemusten mukaan he vaikuttavat erityisesti nuorten pahoinvointia ja syrjäytymistä ennaltaehkäisevästi. Tärkeää kehitystä myös kiusaamisen ja kouluväkivallan vähentämiseen.

Luku- ja laskutaitoa nostetaan – lukumateriaalia lisätään. Tämä on tärkeää – kännykät eivät korvaa kirjoja ja lehtiä. Kännykät eivät kuulu ainakaan 1-3 vuosiluokille. Silloin opetellaan koulun käymistä.

Kouluvalmiuksien kehittymistä on pyrittävä edistämään jo päiväkodeissa ja esikoulussa nykyistä enemmän.

Jos koulunkäynnin perustaidot jäävät heikoiksi, koulumenestyskin jää monilla heikoksi. Tällöin myös jatkomenestys lukiossa tai ammattikoulussa vaarantuu.

Liikuntapalveluihin panostetaan toteuttamalla liikkumisojelmää. Yhdessä liikkuminen edistää koulurauhaa ja vähentää kiusaamisen/kiusatuksi tulemisen riskiä. Koulurauhan edistäminen ja kiusaamisen estämien ovat tärkeitä vuodesta toiseen. Hyväksi koettuja käytäntöjä tulee levittää koko Vantaan alueelle.

Kodin ja koulun yhteistyöstä on huolehdittava ja edelleen kehitettävä. Mikkolan kaltaista viestinnän puutteellisuutta ei saa päästää enää muualla tapahtumaan. Sellaista kiirettä ei saa tulla, ettei hyvissä ajoin ehditä tiedottaa ja muutoksia käsitellä.

Kouluruokaan lisättiin rahoitusta jo tälle vuodelle. Nyt on ruokailujärjestelyillä varmistettava, ettei kouluruokailua enää korvata esimerkiksi kioskiruoalla. Terveellinen kouluruoka on tärkein elementti koulujaksamiselle. Ruokailurauha on myös tärkeä valvottava ja seurattava asia, ettei kenenkään tarvitse jännittää tai pelätä kiusaamista myöskään ruokailun aikana.

TTS-kauden uutena asiana on syytä aloittaa uusien omakotialueiksi sopivien alueiden etsiminen ja kaavoittaminen. Alueet tulee etsiä ensisijaisesti peltoalueilta ja lisänä mahdollisesti osin talousmetsistä. Kyseessä on hidas prosessi ja se tulisi käynnistää nyt, kun kaavoittamisen puolella on muuten tavallista hiljaisempaa. Tämä lienee ehkä tärkein yksittäinen keino pyrkiä lisäämään Vantaalle veronmaksukykyistä väestöä.

Viimeisenä vielä muistutan Vantaan vetoaomaan ja viihtyisyyden näkökulmasta tärkeimmästä asiasta. Turvallisuus julkisilla paikoilla ”turuilla ja toreilla”, kaduilla ja asemilla. Yhteistyön edelleen kehittäminen poliisin, VR:n, HSL:n ja kolmannen sektorin kanssa.

Kiitos

Vihreiden valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Maija Rautavaara

Arvoisat valtuustokollegat, viranhaltijat ja muut kuulijat. Olemme suunnittelemassa Vantaan toimintaa taas 4 vuotta eteenpäin. Vaikka edessä on taloudellisia haasteita, emme saa unohtaa niitä lähtökohtia, jotka mahdollistavat hyvinvoinnin nyt ja tulevaisuudessa.

Päinvastoin, juuri vaikeina aikoina tarvitsemme rohkeutta ja innovatiivisuutta löytääksemme kestäviä ratkaisuja, jotka edistävät sekä ihmisten hyvinvointia että ympäristön suojelua.

Lasten ja nuorten hyvinvointi on investointi tulevaisuuteen. Meidän on yhä vahvemmin puututtava niihin haasteisiin, joita hyvinvoinnin tielle on muodostunut. Ahdistuksen ja turvattomuuden lisääntyminen, nuorten väkivaltarikollisuuden kasvaminen ja oppimistulosten heikkeneminen ovat asioita, jotka eivät voi jäädä odottamaan parempaa taloudellista tilannetta. Meidän on turvattava resurssit näihin myös tiukkoina aikoina, jotta hyvinvointivelan korko ei kasva saavuttamattomaksi.

Vantaalla on jo tehty tärkeitä päätöksiä. Mm. varhaiskasvatuksen palkkauksen parantaminen sekä kouluvalmentajien ja koulujen nuorisotyöntekijöiden palkkaaminen ovat tärkeitä lääkkeitä hyvinvoinnin parantamiseksi. Haasteiden ratkaisemiseen tarvitaan kuitenkin yhä runsaammin uusia toimintatapoja ja monenlaista yhteistyötä. Tarvitaan rohkeutta tarttua innovatiivisiin keinoihin. Yksi esimerkki tällaisesta rohkeudesta on lähiösalin perustaminen Myyrmäkeen.

Vantaalla asuvien radikalisoitumisen ehkäiseminen on myös keskeinen osa turvallisuustyötä. Meidän on tunnistettava radikalisoitumisen riskitekijät ja tarjottava tukea ja resursseja niille, jotka ovat vaarassa joutua ääriiliikkeiden vaikutuspiiriin. Samalla meidän on vahvistettava yhteisöjemme välistä yhteenkuuluvuutta ja edistettävä avointa ja kunnioittavaa keskustelua eri näkemyksistä ja kulttuureista.

Työ- ja elinkeinopalveluiden uudistus ensi vuoden alusta alkaen tuo palvelut lähemmäksi kansalaisia. Tämä mahdollistaa aiempaa paremmin paikallisten työmarkkinoiden tarpeiden huomioimisen. Vantaalla on erityisen tärkeää panostaa kotouttamiseen ja sen integroimiseen koulutukseen ja muihin paikallisiin palveluihin. Vantaalla on liian paljon nuoria työelämän ja opiskelun ulkopuolella. Odotamme että uusi organisaatio antaisi meille uusia välineitä tähän haasteeseen.

Vantaalainen kulttuuritoiminta on monimuotoista ja ainutlaatuista. Siinä näkyy rohkeus, periksiantamattomuus ja yhteisöllisyys. Se on kohtaamispaikka jokaiselle vantaalaiselle, johon myös muualta tullaan vierailemaan. Vantaa on esimerkki siitä, että korkeakulttuuri ei ole ainoa kulttuurin muoto, vaan kulttuuri kuuluu jokaiselle. Pidetään tästä kiinni ja vahvistetaan tätä voimaamme entisestään.

Ympäristömme suojeleminen on elintärkeää niin nykyisille kuin tuleville sukupolville. Vantaalla on viimeisten vuosien aikana havahduttu tämän asian tärkeyteen. Vihreä Valtuustoryhmä kiittää kaikesta siitä panoksesta, mitä ympäristömme hyväksi on tehty. Maailma ei kuitenkaan siltä osin ole vielä valmis.

Asukkaat haluavat ja arvostavat lähiluontoa ja sillä on myös itseisarvo. Me tarvitsemme lähimetsiä, metsäisiä leikkipihoja, puita katujen varsille, sekä virtaavia vesiä, niittyjä. Viisas Vantaa vahvistaisi luontomme suojelua suojelemalla arvokkaita luontoalueitamme. Meidän on löydettävä uusia keinoja sitouttaa sekä asukkaita että yrityksiä resurssiviisauden tielle. Olemme laatineet Luontoposiitivinen Vantaa 2030 -suunnitelman. Sen myötä olemme ottamassa käyttöön luonnon

kokonaishäviämättömyyden periaatteen. Tämä kehitysaskel on tärkeä. Vihreä ryhmä odottaa suunnitelman toimeenpanoa.

Kaupungin kestävä talous edellyttää vireää elinkeinoelämää. Tällä hetkellä erityisesti vihreä siirtymä synnyttää jatkuvasti uutta liiketoimintaa, josta Vantaalla on hyvät mahdollisuudet haukata oma osansa. Vantaa tarjoaa logistiikan solmukohtana luontevan paikan esimerkiksi erilaisille kiertotalouden toiminnoille. Vantaan Energian ratkaisut hukkalämmön hyödyntämiseksi voisivat tuoda synergiaa esimerkiksi datakeskuksille. Vantaa ei saa tuhlaa näitä mahdollisuuksia vain siksi, että yritystonteista on kaupungissamme huutava pula. Yritystonttien kaavoitukseen voisikin kohdentaa resursseja etenkin nyt, kun asuntorakentaminen sakkaa ja kaavavarantoa on jo riittävästi odottamassa suhdanteiden kääntymistä.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset, kunnioitetut valtuutetut, Kansainvälisen Nature-tiedejulkaisun mukaan viime kesä 2023 oli kuumien läntisten ajanlaskun aikana, viimeiseen 2 000 vuoteen. Tämän on voinut myös jokainen suomalainen tuntea nahoissaan.

Etelä-Euroopassa kesähelteet ovat tulleet monin paikoin sietämättömiksi. Sama ilmiö on näyttäytynyt myös Suomen yllä viipyneissä käristyskupoleissa, myös meillä Vantaalla. Tulevasta kesästä emme vielä tiedä, mutta suunta näyttää huonolta. Kyse on yhä enemmän fossiilikapitalismin kriisistä.

Vaikka tämänkin kaupungin budjettineuvotteluissa suurimmat väännöt käydään monesti kymmenien tuhansien eurojen määrärahoista, on meidän pidettävä katse kiinni suuressa kuvassa. Ilmastomuutos on iso asia, melkein kaikki muut ovat pieniä asioita.

Siksi myös Vantaan kaupungin kaikessa päätöksenteossa ja toiminnassa ilmastomuutoksen torjunnan pitää olla keskeinen kysymys. Se vaatii merkittäviä muutoksia liikenteen, energiantuotannon, asumisen ja kaavoituksen järjestämiseen. On muutettava rakenteita, ei syyllistettävä tavallisia ihmisiä heidän valinnoistaan. Mutta ne, jotka vielä jaksavat epäillä ilmastomuutoksen olemassaoloa, ovat valinneet paikkansa historian väärällä puolella. Myös tällaisia voimia on Euroopassa liikkeellä ennen alkukesän eurovaaleja.

Arvoisa puheenjohtaja,

Myös vihan liekit nuolevat Eurooppaa. Vihapuheesta on yhä lyhyempi matka vihatekoihin.

Eurooppalaisen valtion pääministeri joutuu murhayrityksen kohteeksi samalla, kun keskellä Eurooppaa on riehunut jo kaksi vuotta täysimittainen sota.

Myös Suomessa, jopa hallitustasolta lietsotaan kaunaa syyttämällä niin sanottua monikulttuurisuutta tai väestön vaihtamista yhteiskunnan ongelmista. Muista maista, kulttuureista tai uskonnollisista taustoista tulevat ihmiset leimataan näin syntipukeiksi ongelmiin, jotka ovat useimmiten poliittisten päättäjien ja markkinavoimien aiheuttamia.

Tätä vihaa vastaan meidän pitää toimia.

Vantaa on Suomen monikulttuurisin kunta. Siksi tällainen puhe sopii meille harvinaisen huonosti. Meilläkin asuinalueet ovat vaarassa eriytyä ja eriarvoistua. Tämä ei kuitenkaan johdu ihmisten

uskonnosta tai ihonväristä vaan sosiaalisista ongelmista, työttömyydestä, köyhyydestä, päihteistä, mielenterveyden horjumisesta, toivottomuudesta ja näköalattomuudesta.

Valitettavasti maan hallituksen köyhien, vähävaraisten ja palkansaajien vastainen politiikka - jossa yhteiskunnan kaikkein kylläisimmät kansankerrokset ovat sen erityissuojeluksessa – vain kärjistää tätä kehitystä.

Arvoisa puheenjohtaja,

Tilastokeskus julkaisi viime viikolla pysäyttävän tiedon. Sen mukaan Vantaan ja Keravan alueella pahoinpitelystä epäilty henkilö on useimmiten 14-vuotias, siis vielä lapsi.

Nuorista ja heidän jengeistään on aina oltu huolissaan, mutta nyt on tapahtunut selvästi jonkinlainen laadullinen muutos. Vantaalla me olemme havahtuneet ongelmaan, mutta lisää ja pitää tehdä ja nopeammin. Juuri nuorten tilanteen huomioimisen pitää olla myös talouskehityksen keskeinen asia.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,

Kaupunkimme kasvu on voimakasta. Ensi vuonna Vantaan on tarkoitus perustaa yhteensä 490 uutta vakanssia. Se on paljon. Iso kysymys jo nyt on, mistä me saamme tällaisen määrän uusia, ammattitaitoisia tekijöitä.

Samaan aikaan työttömyys Vantaalla on korkeammalla kuin Helsingin seudun muissa suurissa kaupungeissa, mutta pienempi kuin muissa Suomen isoissa kaupungeissa. Suhteellinen asema ei silti paljoa lämmitä niitä, jotka ovat vailla työtä.

Siksi myös Vantaan pitää ottaa nykyistä paljon aktiivisempi asento ja ote ihmisten työllistämiseksi. Siihen tulee onneksi uusia välineitä, kun työllisyys- ja elinvoimapalveluita siirtyy kuntien hoidettavaksi.

Ylipäättään kunnissa on paljon mahdollisuuksia tehdä omia ratkaisuja ja pehmentää niitä iskuja, joita nykyinen hallitus kohdistaa nyt moniin heikommassa asemassa oleviin ihmisiin.

Samalla Vantaalla pitää Vasemmistoliiton mielestä jatkaa koulujen ryhmäkokojen pienentämistä siellä, missä se on tarpeen. Vaikka Vantaa sijoittuu tässä suhteessa hyvin, ei tilanne ole tasainen eri kouluissa.

Myös kouluruoan laadun kohottamista pitää jatkaa. Valtuuston tahto on ollut, että tämä on pysyvä tavoite ja että nyt on aika isommalle korjausliikkeelle. Siksi ihmettelemmekin, miksi näitä asioita ei löydy kehyksestä. Ne pitää sinne lisätä.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,

Kaupunginjohtaja on varoitellut meitä jälleen edessä olevista huonoista talousnäkymistä. Tämä kuulostaa melko tutulta.

Moni meistä valtuutetuista on nähnyt jo kolme kaupunginjohtajaa. Lähes ilman poikkeusta heidän viestinsä on aina tilivuoden alussa ollut, että huonosti menee ja pahempaa on odotettavissa. Kun tilikausi on takana, on usein voitu todeta, että menikin paremmin kuin odotettiin.

Mutta tämän me osaamme panna jo niin sanotun strategisen viestinnän piikkiin. Tarkempiin budjettiesityksiin palaamme syksyllä, kun neuvottelut talousarviosta käynnistyvät.

Keskustan valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja Eeva Tikkanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut vantaalaiset!

Keskustan valtuustoryhmä haluaa olla rakentamassa yhdessä Vantaasta yhä lapsi- ja perhemyönteisempää kaupunkia. Kaupunkia, jossa voi halutessaan saada lapsensa lähipäiväkotiin. Kaupunkia, jossa voi lapsen lähettää hyvillä mielin kouluun. Kouluun, jossa on turvallista, oppitunneilla työrauha, ryhmäkoot sopivia, mahdollisuus oppia ja kasvaa oman potentiaaliinsa. Kouluun tai oppilaitokseen, jossa ketään ei kiusata, yhteisöllisyys on vahvaa ja, jossa on käytössä aivan perinteisiä oppikirjojakin riittävästi. Meidän tulee ottaa oppilaat, opiskelijat ja huoltajat vahvemmin mukaan työhön, jossa pyrimme tunnistamaan, mistä koostuu lapsen ja nuoren hyvä elämä ja hyvä koulupäivä.

Vantaalla on otettava käyttöön lapsiystävällinen kuntatyön seuraavassa vaiheessa lapsivaikutusten arviointi ja vietävä turvallinen tila -työ 2.0. -vaiheeseen, niin että varmistamme että turvallisen tilan periaatteet myös toteutuvat jokaisen päiväkodin, koulun ja oppilaitoksen jokaisessa ryhmässä.

Keskusta haluaa, että tulevaisuudessa jokainen vantaalainen nuori voi mahdollisimman hyvin, löytää oman merkityksellisen elämänpolkunsä ja uskonsä tulevaisuuteen. Meillä ei ole varaa kasvattaa syrjäytyneitä nuoria. Siksi on tärkeää, että NEET-nuorten määrän kasvu saadaan käännettyä laskuun pikaisesti. Yksittäinen syrjäytynyt nuori voi maksaa 1,2 miljoonaa euroa julkiselle taloudelle.

Arvoisa puheenjohtaja,

Keskusta tunnistaa taloutemme realiteetit. Haluamme olla varmistamassa kestäviä tapoja kaupunkimme tulovirtojen vahvistamiseksi ja menojen hillitsemiseksi. Tähän työhön haastamme myös kaikki muut puolueet.

Keskusta tunnistaa elintärkeäksi yrittäjyyden ja elinvoiman vahvistamisen kaupungissamme. Haluamme olla kannustamassa jatkamaan hyvin alkanutta työtä nuorten yrittäjyyden ja työelämätaitojen vahvistamiseksi. Vantaa voi nousta työelämäyhteyksiä vahvistamalla, yrittäjämäisen toiminnan ja uusien toimintakäytäntöjen luonnissa edelläkävijän rooliin koko Suomessa.

Kaupunkimme kannattaa edelleen satsata potentiaalisten kasvuyritysten tunnistamiseen ja tukemiseen sekä kaikkeen yritysmyönteiseen toimintaan. On upeaa, jos Vantaalla toteutetaan ryhmämme valtuustoaloitteen mukaisesti palvelulupaus kaavoitus- ja rakennuslupaprosesseihin liittyen, niin yrityksille kuin yksityisillekin. Vantaa menestyy tulevaisuudessakin, jos se pystyy tarjoamaan unelmien kotipaikkoja palveluineen sekä yrityksille että myös niille asukkaille, jotka haluavat asua väljemmin rauhallisella, vehreillä asuinalueilla, mutta kuitenkin niin, että palvelut ovat tavoitettavissa.

Arvoisa puheenjohtaja,

Keskusta halusi tämän valtuustokauden sitovaksi tavoitteeksi sairauspoissaolojen vähentämisen. Valitettavasti sairauspoissaolot ovat valtuustokautemme aikana nousseet. Vantaan kaupungin henkilöstön sairauspoissaolokustannukset olivat pelkästään vuoden 2023 osalta reilu 29,3 miljoonaa euroa. Näistä menoista haluamme karsia. Haluamme, että Vantaalla varmistetaan kaikin keinoin laadukas johtaminen, riittävät johtamisen resurssit, arjen työn sujuvuus ja työkyky sekä työntekijöiden motivaatio, jotta sairauspoissaolot saadaan laskuun ja asukastyytyväisyys kasvuun.

Olemme halunneet Keskustana nostaa esille myös Seuren henkilöstövuokrauskulujen kasvun hillitsemisen. Olemme korostaneet, että varhaiskasvatuksen kasvaneiden sairauspoissaolojen juurisyihin puututaan ja, että toimialalla jatkuvasti sijaistavia pyritään saamaan kaupungin omiksi työntekijöiksi. On upeaa, että Seuren kuluja on saatu kuluvan vuoden aikana hillittyä. Tämä henkilöstövuokrauskulujen epäterveen kasvun taittaminen tulee tehdä tietysti varhaiskasvatuksen laatua vaarantamatta.

Keskusta toivoo, että vuoden 2025-2028 taloussuunitelmaa tehdessä tunnistetaan myös, se mistä ei kannata säästää ja milloin säästämisestä koituukin pitkällä tähtäimellä lisäkuluja. Meidän tulee nähdä investoinnit lapsiin, nuoriin, lapsiperheisiin ja vanhemmuuden tukemiseen investointeina tulevaisuuteen. Keskusta ei voi hyväksyä esimerkiksi vastikään tehtyä kaupungin avustuksen lakkauttamista MLL:N Uudenmaanpiiriltä, joka on tehnyt vakuuttavaa ja vaikuttavaa työtä vantaalaisten pienten lasten vanhempien tukemiseksi. On löydettävä pikaisesti uusia keinoja vanhemmuuden tukemiseen.

Esitämme myös, että Vantaalla lähdetään kokeilemaan rohkeasti vuosina 2025-2028 ryhmäkokojen pienentämistä. Tämä voidaan aluksi tehdä tosiaan vaikkapa kokeilumielessä muutamilla alueilla ja seurata sen vaikutusta oppimiseen, kasvuun ja hyvinvointiin.

Keskustan valtuustoryhmä on huolissaan siitä, että Vantaalle osoitettu tämänhetkinen budjettitaso ei mahdollista lähipäiväkotiperiaatteen toteutumista tasavertaisesti eri puolella kaupunkia, ei teiden 300 miljoonan euron *korjaus- tai rakennusvelan suunnitelmallista hallintaa, eikä teiden laadukasta talvikunnossapitoa*.

Lopuksi puheenjohtaja,

Keskustan valtuustoryhmä toivoo, että sekä vuoden 2025-2028 taloussuunnitelmaa luodessa että kaikessa strategisessa ja ohjelmallisessa työssä ylletään kaupungin sisällä nykyistä vahvempaan toimialat ylittävään yhteistyön. Yhteistyötä tulee edelleen vahvistaa myös hyvinvointialueen kanssa. Muistetaan, että toimialat, kaupunki ja hyvinvointialue muodostuu ihmisistä. Lopulta siis Innovaatioiden Vantaassa on lienee kyse ihmisten välisestä yhteistyöstä, avoimuudesta ja luottamuksesta ja sen johtamisesta kaikkien vantaalaisten parhaaksi.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä **Valtuustoryhmän puheenjohtaja Jouko Jääskeläinen**

Neljä arvoa - kaupunki kestäväällä tiellä

Kunnallispolitiikassa ja arjen elämässä on syytä hahmottaa neljä arvojen kokonaisuutta, joiden varassa tulevaisuus nousee tai kaatuu. Nämä kokonaisuudet voi nimetä yhtäältä opetuksen ja toisaalta kasvatuksen arvoiksi, luontoarvoiksi ja talouden arvoiksi.

Netistä löytyvät ryhmätöiden tulokset ja viime aikojen keskustelut ovat nostaneet kärkeen kunnan keskeisen toimialan, opetustoimen tarvitsemat resurssit. Vantaa on ollut vastuullinen ja osin jopa edellä kävijä tässä kohtaa. Mutta yhä kasvavasti tarvitsemme resurssia muunkielisten S2 kielenopetukseen, neet-nuorten kohtaamiseen, neurokirjon eri kohdilla tukea tarvitsevien auttamiseen – sekä sitten aivan perustaitojen ja tietojen opettamiseen ja tähän motivoimiseen.

Tarvitsemme myös opetukseen liittyvän ja tavallaan laajemmin ymmärretyn kasvatuksen arvojen virkistämistä. On sanottu, että kasvatuksessa arvojen omaksumista voidaan edistää pakolla, lahjomisella tai auttamalla kasvuiässä olevaa sisäisesti omaksuttujen tärkeiden arvojen hallintaan. Suosittelemme viimeainittua. Kun katsomme eri uutisointeja ja tilastointeja, näyttää ilmeiseltä että meillä on tässä kohtaa hyvin resurssien alikäyttöä. Peräänkuulutan kotien, perheiden, kansalaisjärjestöjen ja seurakuntien entistä vahvempaa arvoyhteistyötä kuntien kasvatus- ja opetussektorin kanssa. Eiväthän arvot mistään yhtäkkiä tipahda ihmiselämään, vaan ne omaksutaan tietoisesti tai tiedostamatta eri malleista ja tarjonnasta. Jopa jengilläkin on arvot, usein niin että ne pakottava omaa väkeä yhteen ja rajaavat toisia ulos. Tarvitsemme arvokasvatuksen renessanssia.

Luonto- ja ilmastoarvot ovat tilastollisesti tarkasteltuina meillä koetuksella. Tavoitteemme hiilineutraalista Vantaasta ei nykyisillä ennusteilla näyttäisi ihan tuosta vain toteutuvan. Viime vuosien hieman yllättäen nousseet käyrät ovat pieni varoitus tästä. Vahvasti kasvavana kaupunkina Vantaalla on tässä erityinen haasteensa, mutta sitä päin on käytävä.

Neljä asia sitoo edellä olevia yhteen ja helposti myös rajoittaa niiden korjausta. Sellaisia ovat talouden arvot, niin suoraan rahana kuin rahan käyttämisen periaatteina. Me kristillisdemokraatit joudumme toistamaan liian moneen kertaan esittämämme näkemyksen ja kritiikin: Vantaalla ei ole varaa velkaantua nyt tulevaisuusanalyseissä esitettävällä tavalla. Henkeä kohden laskettu kasvava velkataakka vain on liian suuri. Joku voi sanoa, että helppo on huudella, kun investoida pitäisi. Yhdessä meidän pitää silti ottaa vastuu siitä, missä kohdin painamme jarrua.

Meidän vantaalaisten nämä velat on lopulta maksettava. Ei ole olemassa kestäväää kuntataloutta, jossa velka kasvaa liiallisesti. Kuntataloudenkin pohjana ovat valtiontalous sekä kansainvälien kauppa ja vaihdanta. Valtiolle ei tule olemaan kunnille mitään erityistä ylimääräistä annettavaa. Kaikki mahdollinen lisä joudutaan mitä todennäköisimmin käyttämään terveydenhoitoon ja siihen liittyviin projekteihin. Syvimmiltään velan kasvu ja velan korko ovat hyvinvoinnin jarruja. Tämä on pidettävä mielessä, kun näitä neljää arvojen kokonaisuutta meille rakkaassa Vantaan kaupungissa rakennamme.

Liike Nyt valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Nina Nummela

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät viranhaltijat, valtuutetut ja muut kuulijat

Vantaa on ollut yksi vähiten velkaantuneista suurista kaupungeista. Olemme viime vuosien aikana lyhentäneet velkaamme erittäin ansiokkaasti. Valitettavasti tämä tilanne tulee seuraavina vuosina merkittävästi muuttumaan. Vantaa tulee kaksikertaistamaan lainakantansa tulevien vuosien aikana, pitkälti ratikkarakentamisesta johtuen. Myös korkokulut moninkertaistuvat parista miljoonasta eurosta yli 40 miljoonaan euroon. Toki kaikki odotamme Euroopan keskuspankilta korkotason laskua, jolla olisi merkittävä vaikutus niin Vantaan kuin koko Suomenkin taloudelle ja investoinneille sekä myös kotitalouksien ostovoimaan. Silti nollakorkojen aikaan ei ole paluuta. Menojen hillintä tulee olemaan keskeisessä roolissa seuraavina vuosina, mikäli talous ei lähde merkittävään kasvuun.

Työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kuntien hoidettavaksi vuoden 2025 alussa. Tämä on valtava uudistus, jossa odotukset ovat korkealla: odotamme, että työllistyminen tehostuu, kun kunnat pääsevät paremmin kohdentamaan ja räätälöimään palveluita juuri paikallisiin tarkoituksiin. Saamme myös paremmat mahdollisuudet lisätä Vantaan elinvoimaa ja kilpailukykyä. On tärkeää houkutella Vantaalle

lisää yrityksiä ja investointeja, myös ulkomailta. Tämä onnistuu ketterällä kaavoituksella ja helpommilla lupaprosesseilla, myös hyvät liikenneyhteydet ja viihtyisät asuinalueet työntekijöille auttavat asiaa. Yritykset tuovat lisää työpaikkoja ja verovaroja ja näin luovat hyvinvointia kaikille. Uudistus tulee aiheuttamaan myös lisäkustannuksia ja Vantaan onkin varmistettava, että saamamme valtiontukiosuudet ovat oikeassa suhteessa esimerkiksi korkeaan vieraskielisten työnhakijoiden määrään nähden.

Yritysten tarpeisiin tarvitsemme myös koulutettua työvoimaa. Hyvät koulut, varhaisopetus ja riittävä määrä päiväkotia houkuttelevat Vantaalle lapsiperheitä. Mutta meidän täytyy pystyä houkuttelemaan tänne myös kasvatusalan ammattilaisia. Tikkurilan osaamiskampuksella tulee olemaan tärkeä merkitys Vantaan koulutustarjonnassa. Vantaa tarvitsee osaamis- ja koulutustason nostoa, joten ammatillisen koulutuksen lisäksi, osaamiskampukselle olisi tärkeää saada myös yliopistotason koulutusta.

Miten me sitten houkuttelemme Vantaalle lisää koulutettua työvoimaa, lapsiperheitä ja opiskelijoita, jotka jäisivät tänne myös valmistumisen jälkeen? Vantaan brändillä ja mielikuvilla Vantaasta on tässä erittäin suuri merkitys. Meidän tulee yhä panostaa Vantaan brändin parantamiseen. Meillä on upea lähiluonto, viihtyisiä pientaloalueita ja erittäin monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Viihtyisä ja turvallinen kaupunkiympäristö kulkevat käsikädessä, molemmat tukevat toisiaan. Kaupungin esteettinen ilme on yksi tärkeitä vetovoimatekijöitä. Vantaalla on Suomen parhaat liikenneyhteydet ympäri maailmaa. Yksi Euroopan upeimmista lentokentästä on juuri Vantaalla, se ei ole Helsingissä eikä Espoossa, se on Vantaalla ja se on yksi vahvuuksistamme. Meidän tulee viestiä Vantaan vahvuuksista entistä paremmin.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, me elämme nyt aikaa, jolloin talousnäkymät ovat erityisen heikot, kuntien tulosenusteet ovat laskeneet ja Vantaan tilikausi tulee olemaan vahvasti negatiivinen. Meillä on kovat ajat edessä ja tämä vaatii merkittäviä säästötoimenpiteitä. Meidän tulee tehdä kaikkemme, jotta saamme Vantaan talouden takaisin kasvu-uralle ja ikäviltä leikkauksilta säästyään. Me Liike Nytissä uskomme, että yhdessä tämä on mahdollista.

Kiitos

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä
Valtuustoryhmän puheenjohtaja Stefan Åstrand

Vantaan kaupunki juhlii 50-vuotisjuhlavuottaan tänä vuonna. On ollut hienot ohjelmat ja tapahtumat kiitos niistä ja vuotta on vielä jäljellä! Tapahtumissa ja materiaaleissa näkyy myös se että Vantaa on kaksikielinen kaupunki.

Tulevaan vuoteen mennään epävarmoissa merkeissä. Rakentaminen on hidastunut tai voidaanko sanoa pysähtynyt ja työttömyys on kasvusuunnassa. Nämä vaikuttavat heti kaupunkimme pärjäämiseen. Siksi meidän on jatkettava määrätietoista tulevaisuustyötä ja huolehdittava, että Vantaan talous pidetään kunnossa. Vantaan talous on haasteiden edessä. Tämä tarkoittaa, että meidän tulee tehdä vastuullista taloudenhoitoa, tehokasta resurssien käyttöä ja investointeja tulevaisuuteen. Olemme sitoutuneet tiukkaan taloudenpitoon mutta samalla on arvioitava mitä on pakko tehdä eli varmistetaan, että palvelut säilyvät laadukkaina. Jako varaa ei kuitenkaan ole nimeksikään.

Arvoisa puheenjohtaja

Ensi vuonna voimaan tuleva TE ja Koto uudistus on Vantaalle tärkeä, jossa tarkoituksena parantaa palvelujen saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta, edistäen työntekijöiden nopeaa työllistymistä. Meidän on tässä onnistuttava.

Turvallisuus on kaikkien vantaalaisten perusoikeus. RKP haluaa, että panostetaan ennaltaehkäisevään työhön ja yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa. Myös alueiden viihtyvyys vaikuttaa turvallisuuteen.

Vantaan on oltava paikka, jossa jokainen voi liikkua ja olla.

Laadukas koulutus on investointi tulevaisuuteen ja se tapahtuu tukemalla varhaiskasvatusta, peruskoulua ja toisen asteen koulutusta. Haluamme varmistaa, että jokainen vantaalainen lapsi ja nuori saa parhaat mahdolliset eväät elämäänsä.

Vantaa kasvaa ja kehittyy. Rakentaminen on keskeinen osa tätä kehitystä. Pientalotuotannossa on syytä varmistaa monimuotoinen pientalotuotanto. Kaikki ei lähde tehokkuudesta vaan myös viihtyvyydestä ja tätä varten tarvitaan isoja omakotitalo tontteja, johon voidaan rakentaa väljästi. Näitä Vantaan tulee pystyä tarjoamaan.

Ärade ordförande

Vi går in i det kommande året med osäkra tecken. Bygandet har stannat, eller kan vi säga stoppat, och arbetslösheten ökar. Dessa kommer omedelbart att påverka hur vår stad klarar sig. Det är därför vi måste fortsätta att målmedvetet arbeta och se till att Vandas ekonomi hålls i skick. Vandas ekonomi står inför utmaningar. Det betyder att vi bör göra en ansvarsfull ekonomisk förvaltning, effektiv resursanvändning och investeringar i framtiden. Vi har åtagit oss att vara strikta med budgeten, men samtidigt måste man utvärdera som skall göras, det vill säga att säkerställa att tjänsterna håller hög kvalitet. Vi har inte så mycket att dela på.

Kommande år kommer det för Svenska folkpartiet viktiga projektet Mårtensdals bildningsrum med det nya daghemmet att bli färdigt. Det är ett projekt som SFP drev i flera flera år och det är fint att arbetet äntligen blir färdigt. Det är en investering som bättrar Vandas attraktivitet samt säkerställer för barnen goda och välfungerande utrymmen.

Håkansböle storområde behöver ett nytt svenskt daghem. Vi kräver att fastighetssektorn löser problemet och hittar en fungerande tomt för ändamålet.

Svenska folkpartiet satsar på att bygga ett tryggt och levande Vanda. Tillsammans kan vi göra Vanda till en ännu bättre plats att bo, arbeta och växa på.

Ruotsalainen kansanpuolue on sitoutunut rakentamaan turvallista ja vireää Vantaata. Yhdessä voimme tehdä Vantaasta entistä paremman paikan elää, työskennellä ja kasvaa.